

BELEDİYE STRATEJİK PLANLARINDA TEK SAĞLIK YAKLAŞIMI

İZMİR ÖRNEĞİ

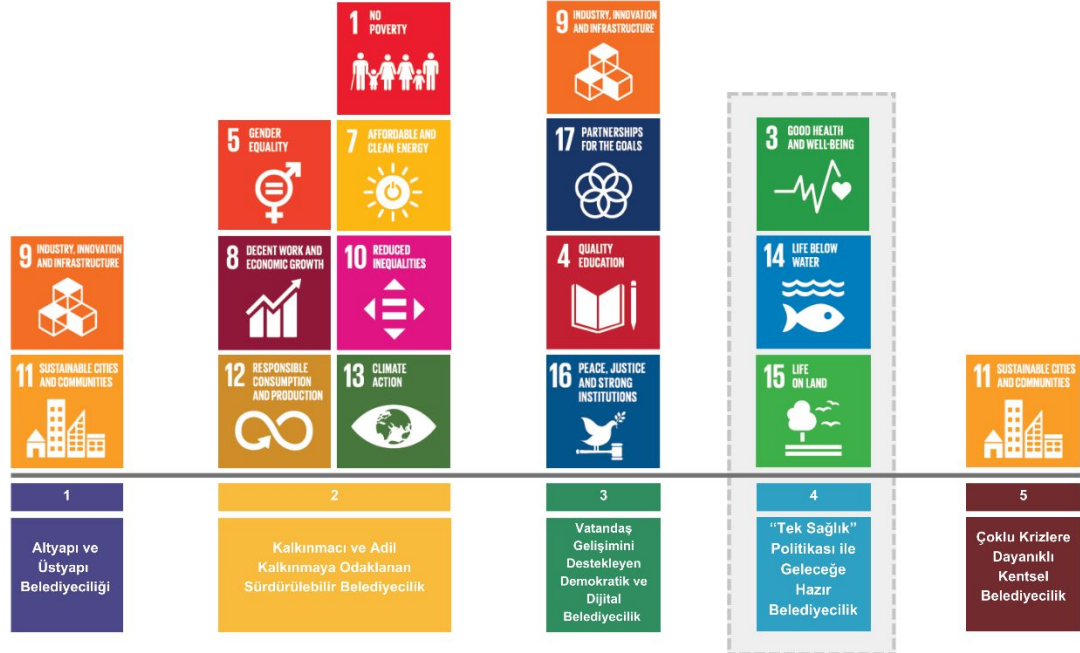
Sağlıklı Kentler (WHO-Healthy Cities 6Ps)
7. Faz Teması (2019-2024)

Tek Sağlık (One Health), insan sağlığı, hayvan sağlığı ve çevre sağlığı arasındaki bağlantıyı vurgulayan ve bu bağlantının sürdürülebilir çözümler getireceğini öne süren bir yaklaşımdır.

İnsan, hayvan ve ekosistem sağlığını disiplinler arası bir perspektifle ele alarak, özellikle zoonotik hastalıkların kontrolü ve küresel sağlık güvenliğinin sağlanması amacıyla kapsamlı ve bütüncül müdahaleler geliştirmeyi amaçlamaktadır.

İzmir Büyükşehir Belediyesi, 2025-2029 Stratejik Planı'nda
“Tek Sağlık” Kavramını **Beş Stratejik Eksenden Biri** Olarak Ele Alıyor.

“TEK SAĞLIK” POLİTİKASI İLE GELECEĞE HAZIR BELEDİYESİ

STRATEJİK PLAN TEK SAĞLIK AMAÇ VE HEDEFLERİ

3 GOOD HEALTH
AND WELL-BEING

14 LIFE BELOW
WATER

15 LIFE
ON LAND

4

“Tek Sağlık”
Politikası ile
Geleceğe
Hazır
Belediyecilik

Amaç. Kapsayıcı Sağlık Politikaları Geliştiren Sağlıkta Öncü Belediyecilik

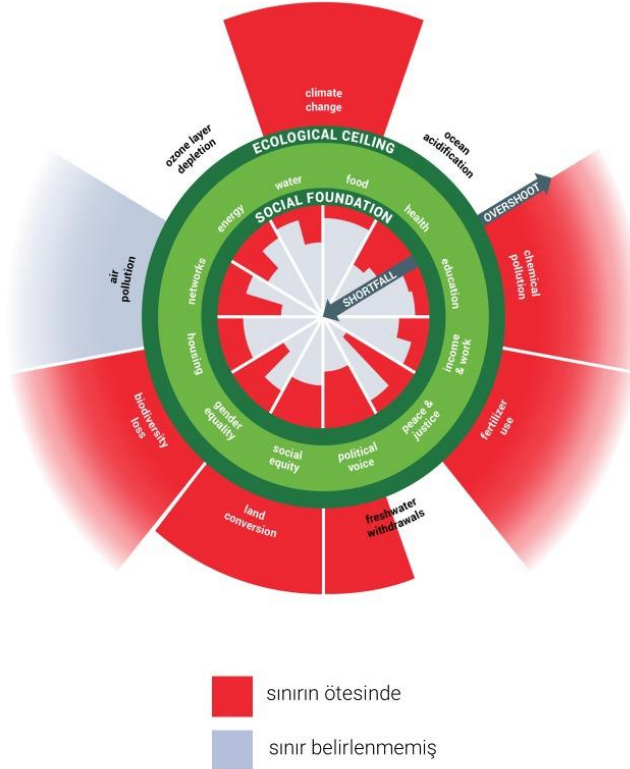
Hedef 1. Kentte İnsan, Hayvan ve Çevre Sağlığına Bütüncül Yaklaşarak, Kentsel Ekosistemin Sağlıklılaşma Düzeyini Arttırmak

- İnsan sağlığı
- Hayvan sağlığı
- Çevre sağlığı
- Bütüncül bir yaklaşım
- Kentsel ekosistem
- Kent temizliği
- Çevre koruma
- Gıda güvenliği
- Sağlık altyapısı
- Yaşam kalitesi
- Evde bakım hizmetleri
- Mezarlık yönetimi

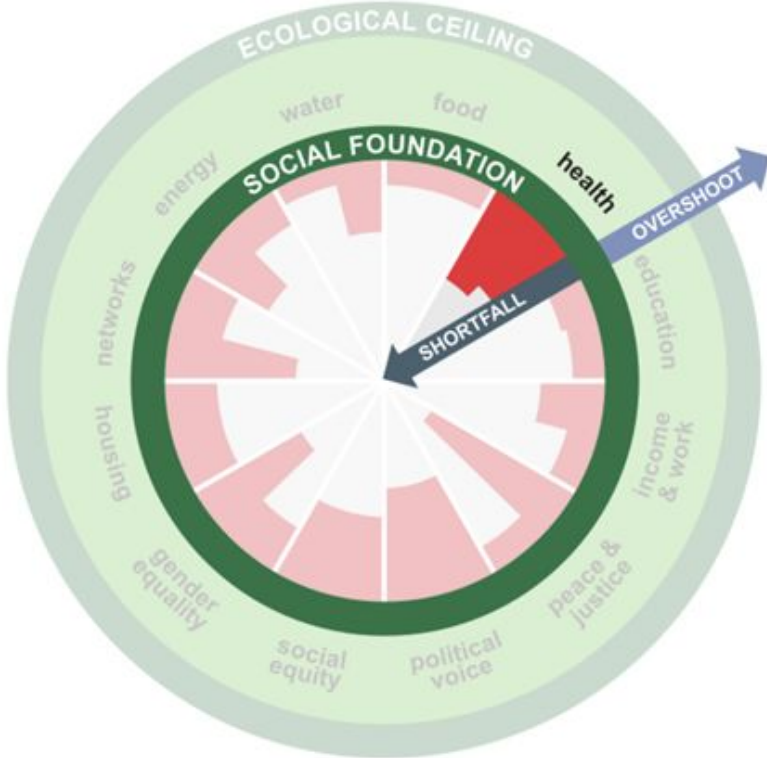
Hedef 2. Spor ve Fiziksel Aktivitelere Katılımı Teşvik Ederek Sağlıklı Yaşamı Desteklemek

- Spor ve fiziksel aktivitelere katılımı teşvik
- Sağlıklı yaşam tarzları
- Spor tesisleri inşası
- Sportif organizasyonlar
- Fiziksel aktivite fırsatları
- Gençlerin katılımı
- Fiziksel gelişim
- Zihinsel gelişim

İZMİR GEVREK MODELİ

Boyut	Gösterge (Küresel Nüfus)	%	Kaynak
Gıda	Yetersiz beslenen nüfus	10	2021 (Dünya Bankası)
Su ve Sanitasyon	İyileştirilmiş içme suyuna erişimi olmayan nüfus	9	2022 (WHO/ UNICEF)
	İyileştirilmiş sanitasyona erişimi olmayan nüfus	26	2022 (WHO/ UNICEF)
Barınma	Gelişmekte olan ülkelerde gecekonduarda yaşayan küresel kentsel nüfus oranı	24	2020 (UNSD)
	Beş yaş altı ölüm oranının her 1.000 canlı doğumda 25'in üzerinde olduğu ülkelerde yaşayan nüfus	37	2022 (Dünya Bankası)
Sağlık	Doğumda beklenen yaşam süresi 70 yılın altında olan ülkelerde yaşayan nüfus	30	2022 (Dünya Bankası)
Sosyal Eşitlik	Palma oranı 2 veya daha fazla olan ülkelerde yaşayan nüfus (en üstteki %10'luk kesimin gelir payının en alttaki %40'lık kesimin gelir payına oranı)	39	2021 (Dünya Bankası)
	Ulusal parlamentolarda kadınlar ile erkekler arasındaki temsil farkı	46	2023 (Dünya Bankası)
Cinsiyet Eşitliği	Dünya çapında kadınlar ile erkekler arasındaki kazanç farkı (erkekler ödenen her 1 dolar için kadınlar sadece 77 sent kazanıyor)	23	2023 (Dünya Bankası)
Politik Katılım	Ses ve Hesap Verebilirlik Endeksi'nde 1.0 üzerinden 0.5 veya daha az puan alan ülkelere yaşayan nüfus	64	2022 (Dünya Bankası)
Barış & Adalet	Yolsuzluk Algı Endeksi'nde 100 üzerinden <50 puan alan ülkelere yaşayan nüfus	68	2023 (Transparency International)
Gelir ve Çalışma	Uluslararası yoksulluk sınırı olan 3,65\$/gün altında gelirle yaşayan nüfus	21	2023 (Dünya Bankası)
	İş arayan ancak bulamayan gençlerin (15-24 yaş) oranı	14	2023 (ILO)
Eğitim	Okuma yazma bilmeyen yetişkin nüfus	13	2022 (UNESCO)
	12-15 yaş arası olup okula gitmeyen çocukların sayısı	15	2022 (UNESCO)
Enerji	Elektriğe erişimi olmayan nüfus	9	2022 (Dünya Bankası)
	Temiz pişirme tesislerine erişimi olmayan nüfus	26	2022 (Dünya Bankası)
Ağlar & Topluluk	Zor zamanlarında yardım için güvenebilecekleri birinin olmadığını belirten nüfus	24	2015 (Gallup)

Sağlık: Uygun fiyatlı, kaliteli sağlık hizmetlerine erişim

Açıklayıcı
Değişken/Eşik

Beş yaş altı ölüm
oranının her 1.000 canlı
doğumda 25'in üzerinde
olduğu ülkelerde
yaşayan nüfus

Doğumda beklenen
yaşam süresi 70 yılın
altında olan ülkelerde
yaşayan nüfus

Mevcut Değer

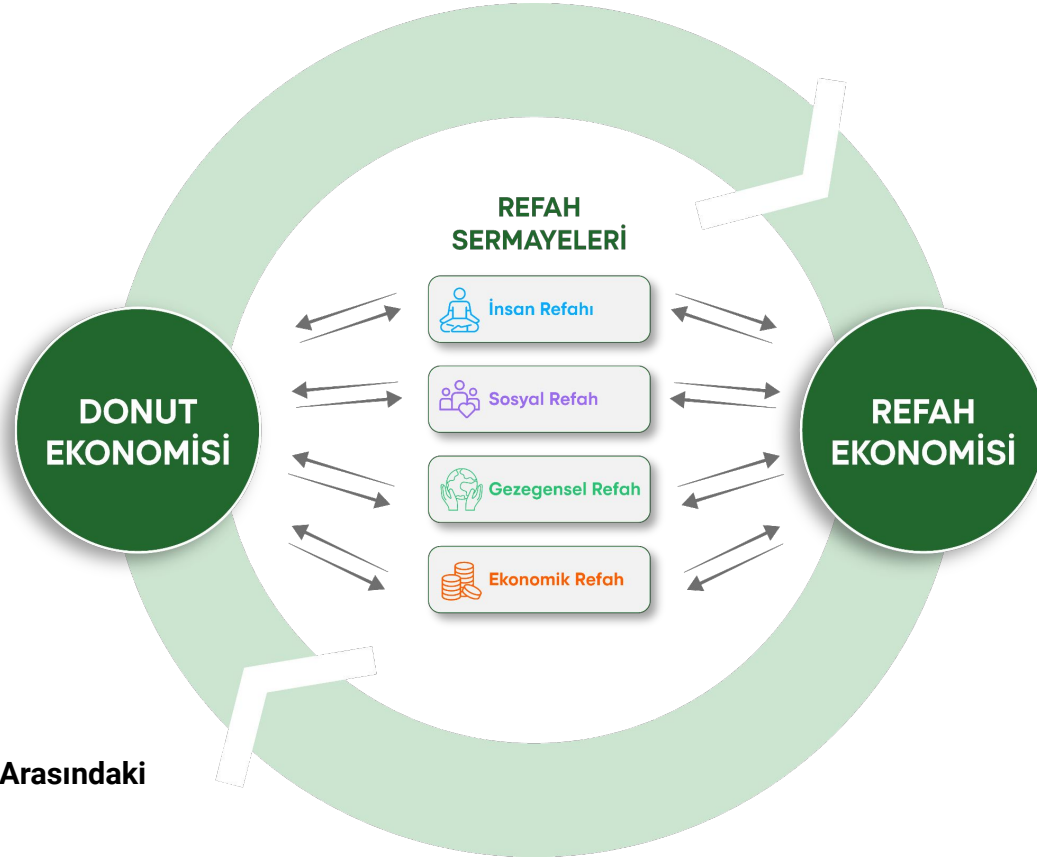
Küresel Nüfusun
%37'si

Küresel Nüfusun
%30'u

Kaynak

2022 (Dünya Bankası)

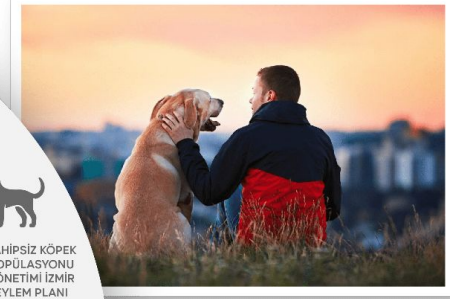
2022 (Dünya Bankası)

TEK SAĞLIK İÇİN EYLEM PLANLARI

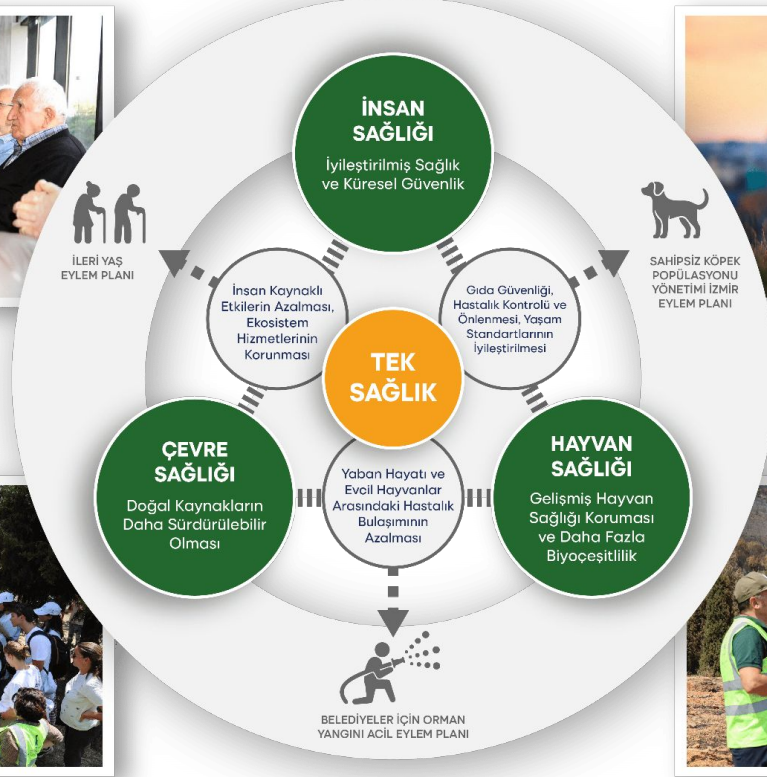
İLERİ YAŞ
EYLEM PLANI

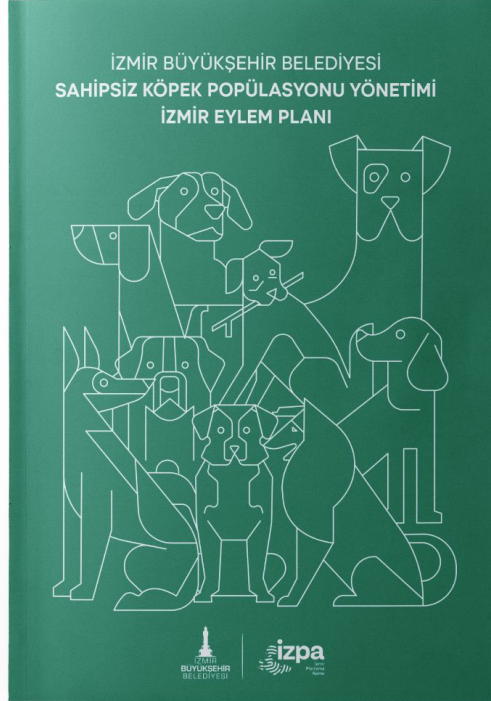
SAHİPSİZ KÖPEK
POPÜLASYONU
YÖNETİMİ İZMİR
EYLEM PLANI

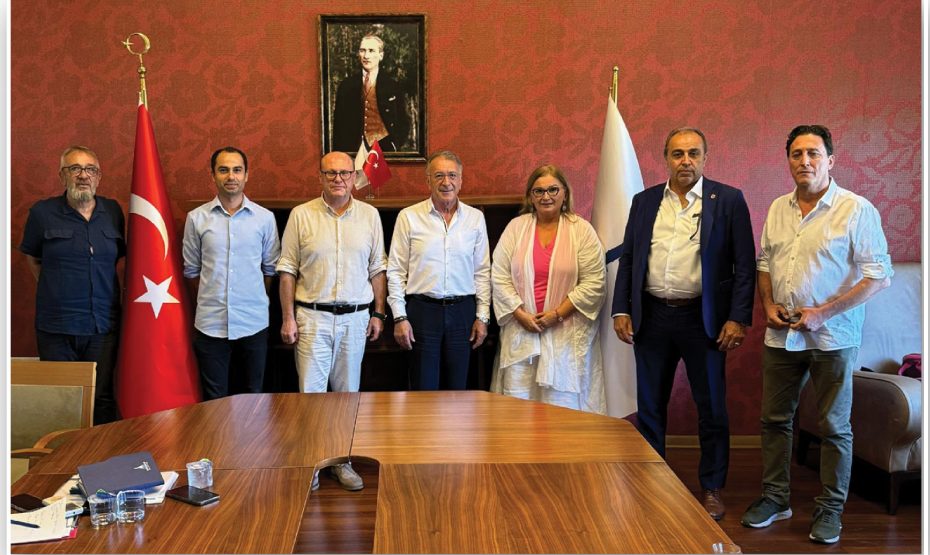
BELEDİYELER İÇİN ORMAN
YANGINI ACİL EYLEM PLANI

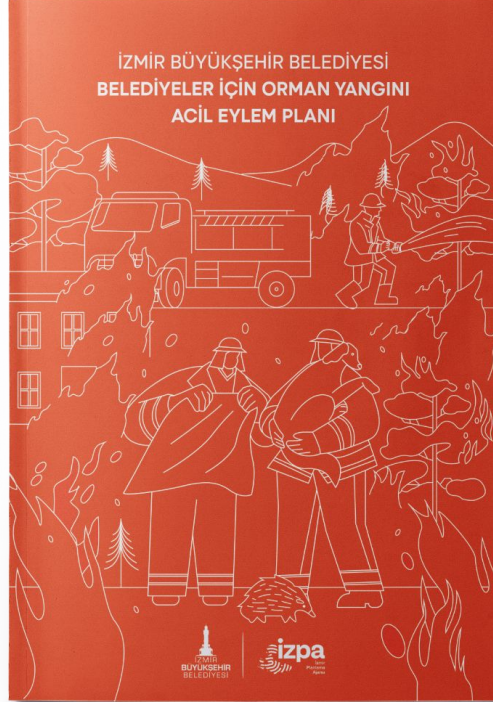
SAHİPSİZ KÖPEK POPÜLASYONU YÖNETİMİ EYLEM PLANI

İzmir Büyükşehir Belediyesi Veteriner İşleri Daire Başkanlığı işbirliği ile hazırlanmıştır.

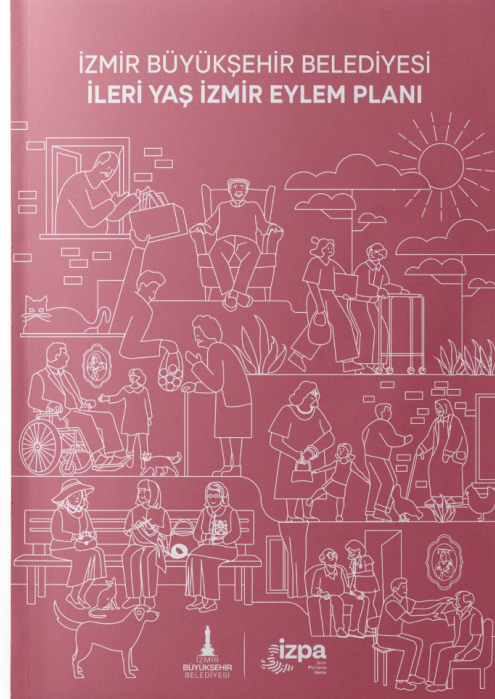

BELEDİYELER İÇİN ORMAN YANGINI ACİL EYLEM PLANI

İzmir Büyükşehir Belediyesi Park ve Bahçeler Dairesi Başkanlığı, İtfaiye Dairesi Başkanlığı, Afet İşleri Daire Başkanlığı ve Sosyal Hizmetler Daire Başkanlığı işbirliği ile hazırlanmıştır.

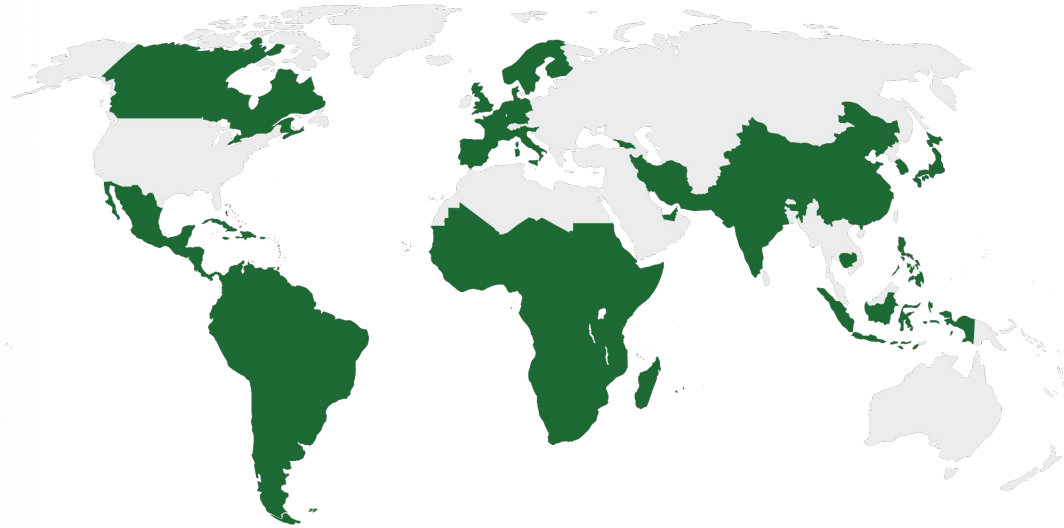

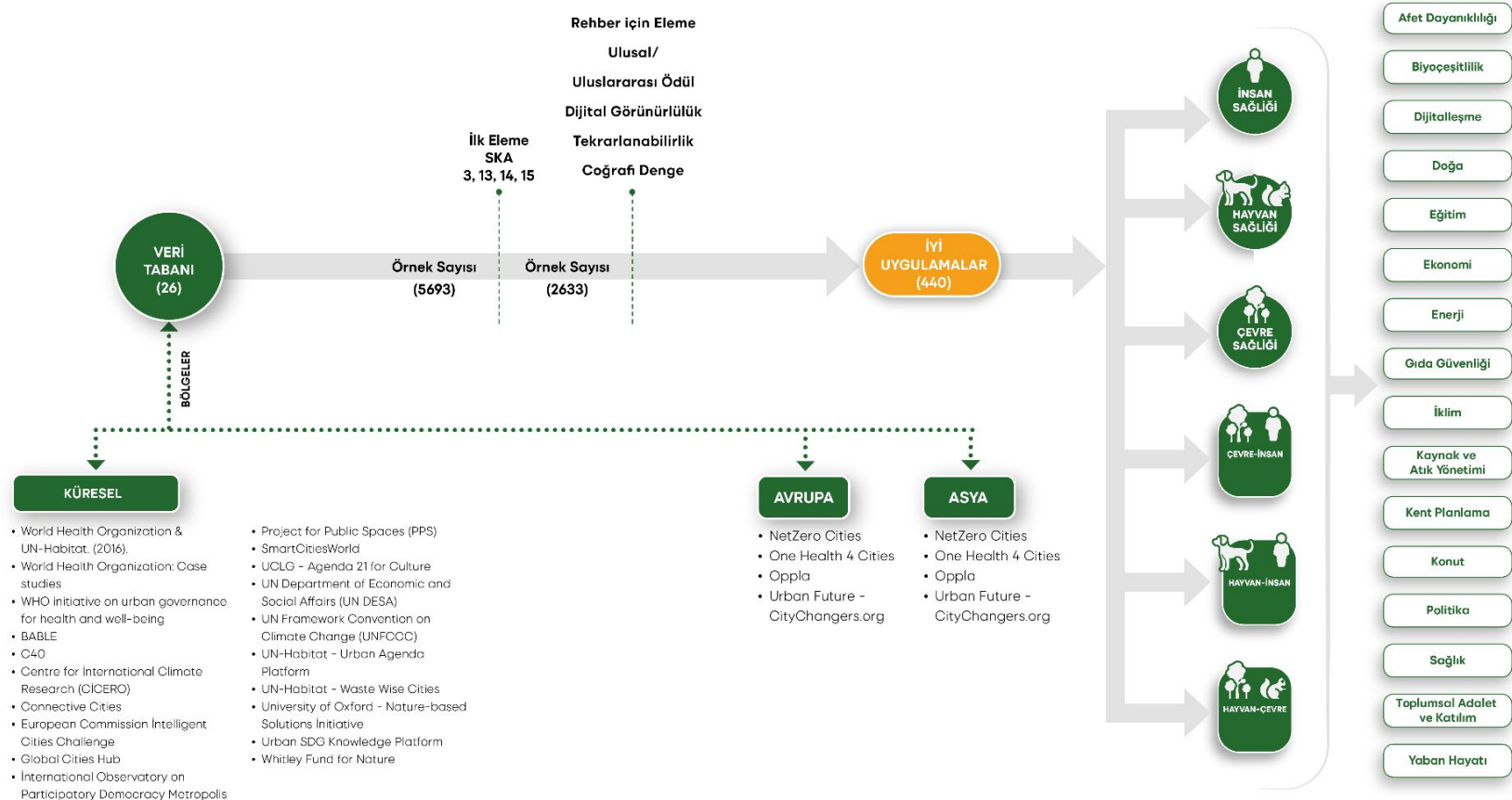
Sağlık İşleri Daire Başkanlığı, Sosyal Hizmetler Daire Başkanlığı, Gençlik ve Spor Hizmetleri Daire Başkanlığına katkı sağlanmıştır.

**Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği Dünyadan
ilham verici en iyi uygulama örnekleri**

İYİ UYGULAMALAR SEÇİM SİSTEMİ

SAĞLIKLI KENTLER İYİ UYGULAMALAR ÖRNEKLERİ

İKLİM

MONTREAL, KANADA FİTOTEKNOLOJİ İSTASYONLARI

POPÜLASYON
ÖDÜL 1,762,947
Dünya Yeşil Kent Ödülleri, 2012

Montreal Botanik Bahçesi, bitkilerin çevre sorunlarını çözmekte yenilenebilir bir çözüm sunma potansiyelini keşfetmiştir. Fitoteknoloji İstasyonları, protein, sera gazı emisyonlarını azaltmak, ısı dalgalarını kontrol altına almak, su akışını düzenlemek ve toprak aşınması gibi birçok çevresel sorunu ele almak için tasarlanmıştır.

Bu teknik proje, Montreal Botanik Bahçesi ve kentteki diğer alanlarda uygulanabilir bir model olarak geliştirilmiş, çevre dostu bir yaklaşımı temsil etmeyi amaçlamaktadır.

İlk istasyon 2019 yılında açıldı ve su döngüsünü korumak için iki tür yapay sulak alan sistemi kurulmuştur. İkinci istasyon ise ısıtıcı bitkilerin yayılımını kontrol etmek için 2021 yılında hizmete girmiştir ve çeşitli yerli bitki türlerinden oluşan bir tampon bölge olarak tasarlanmıştır. Plan dahilinde altı istasyon daha 2026'ya kadar tamamlanacaktır. Montreal Üniversitesi ile 3 birliği içinde yürütülen proje kapsamında, çeşitli disiplinlerden bilim insanları, mühendisler ve bahçıvanlar yerel ve dünyadaki bitkileri seçmiş, İstasyonları, su ve toprak analizleri ile denetim ve bu yeşil altyapı çözümlerinin verimliliği hakkında veri toplamaktadır.

Proje, Montreal Botanik Bahçesi'nin bilimsel bakıma dayanan, hem yerel hem de uluslararası seviyelerde geliştirilmiştir. Örneğin, Sengay Botanik Bahçesi ile ortak bir proje yürütülmüş, ayrıca Victoria-Gastéiz'deki sürdürülebilir mahallelerle benzer uygulamalar için ilham kaynağı olmuştur. Montreal Belediyesi'nin desteğiyle kent genelinde de bu teknolojilerin uygulanması teşvik edilmektedir.

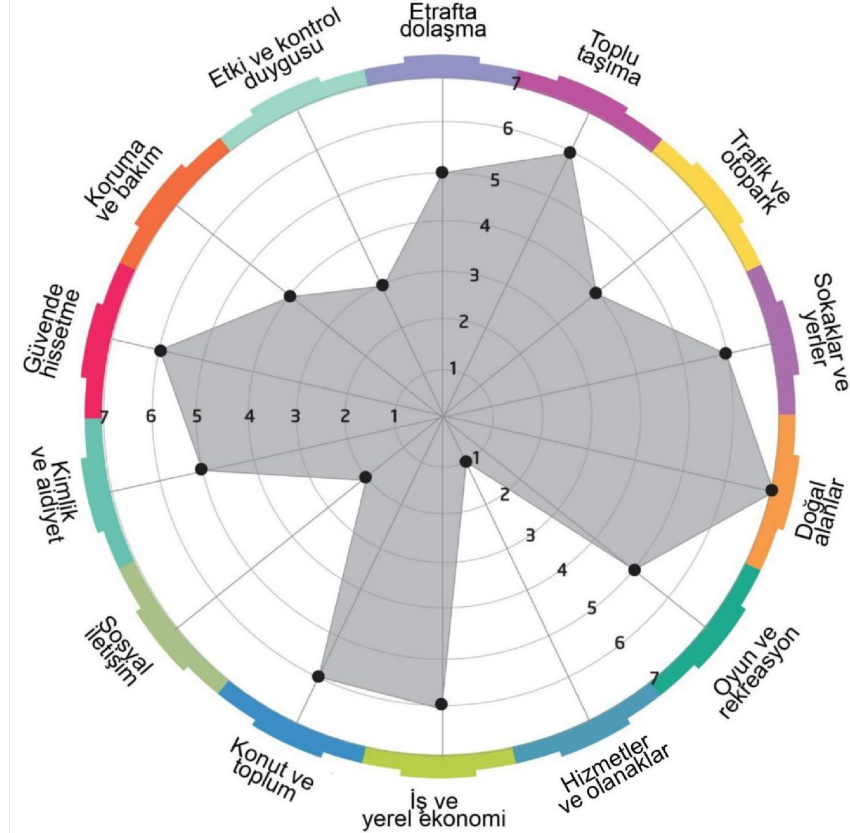
"Bitkiler, çevre sorunlarını çözmeye sessiz ama güçlü mütefekkirlerdir, hava, su ve toprağı temizlemek için yorulmadan çalışırlar."

Fitoteknoloji İstasyonları projesi, Montreal'de yılda 800.000 ziyaretçiye çevre dostu teknolojilerin önemi tanıtılmakta ve kente baki temel alanlarla çevresel sorunlara yönelik sürdürülebilir yaklaşımlar geliştirilmektedir. Su kalitesi iyileştirilerek, ısıtıcı bitkilerin kontrol altına alınması ve CO2 emisyonu gibi kazanımlar elde edilmektedir. Projenin diğer kentlerde ve farklı iklim koşullarına sahip bölgelerde uygulanabilir olması, çevresel sorunlarla mücadelede bitki baki teknolojilerin global bir model haline gelmesini sağlamaktadır.

KAYNAKÇA: <https://www.izmirpa.org/izmir-sturke/fitoteknoloji-istasyonlari>
<https://www.izmirpa.org/izmir-sturke/fitoteknoloji-istasyonlari>

DAYANIKLI MEKAN STANDARDI GELİŞTİRME ATÖLYESİ

DAYANIKLI MEKAN STANDARDI GELİŞTİRME PROJESİ

Dayanıklı Mekan Standardı Geliştirilmesi Projesi - Pilot ve Planlama Çalışması

SAĞLIKLI KENTLER EN İYİ UYGULAMA ÖDÜL KATEGORİSİ ÖNERİSİ (2025)

Kriterler

- Tüm politikalarda “Tek Sağlık” konusuna önem vermesi
- En az 3 daire başkanlığının (müdürlüğün) iş birliği ile gerçekleşmiş olması
- BM 2030 sürdürülebilir kalkınma amaçlarına katkı sağlaması
- Özgün ve yenilikçi olması
- Projenin hayata geçmiş olması
- SKA'lara çözüm üretmenin yanında uygulamaya rehberlik etmiş olması ve sadece kavramsal olarak politik ve stratejik belge seviyesinde üretilmemiş olması
- Veri kaynaklarında sistematik bir listeleme ve küresel coğrafi düzeyde örneklerle yer verilmiş olması

TEŞEKKÜRLER

